

Zbierka súdnych rozhodnutí

Vec C-118/22

NG

proti

Direktor na Glavna direkcija „Nacionalna policija“ pri Ministerstvo na vätrešnite raboti – Sofija

(návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Värchoven administrativen säd)

Rozsudok Súdneho dvora (veľká komora) z 30. januára 2024

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Ochrana fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov na účely boja proti trestným činom – Smernica (EÚ) 2016/680 – Článok 4 ods. 1 písm. c) a e) – Minimalizácia údajov – Obmedzenie uchovávania – Článok 5 – Primerané lehoty na vymazanie alebo na pravidelné preskúmavanie potreby uchovávania – Článok 10 – Spracúvanie biometrických a genetických údajov – Absolútna nevyhnutnosť – Článok 16 ods. 2 a 3 – Právo na vymazanie – Obmedzenie spracúvania – Článok 52 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie – Fyzická osoba, ktorá bola odsúdená právoplatným rozhodnutím a ktorej odsúdenie bolo neskôr zahladené – Lehota na uchovávanie údajov až do smrti – Neexistencia práva na vymazanie alebo na obmedzenie spracúvania – Proporcionalita“

Aproximácia právnych predpisov – Ochrana fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov – Smernica 2016/680 – Uchovávanie osobných údajov vrátane biometrických a genetických údajov týkajúcich sa osôb právoplatne odsúdených za úmyselný trestný čin stíhaný ex offa – Vnútroštátna právna úprava, ktorá stanovuje takéto uchovávanie až do smrti dotknutej osoby, a to aj v prípade zahladenia jej odsúdenia – Neexistencia povinnosti pravidelne preskúmať potrebu tohto uchovávania – Neexistencia práva na vymazanie alebo na obmedzenie spracúvania – Nepripustnosť

[Charta základných práv Európskej únie, články 7, 8 a článok 52 ods. 1; smernica Európskeho parlamentu a Rady 2016/680, odôvodnenie 26 a článok 4 ods. 1 písm. c) a e), články 5, 10, článok 13 ods. 2 písm. b) a článok 16 ods. 2 a 3]

(pozri body 39, 41 – 45, 48 – 52, 59 – 61, 66 – 72 a výrok)

Zhrnutie

Veľká komora Súdneho dvora sa na základe návrhu na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Värchoven administrativen säd (Najvyšší správny súd, Bulharsko), vyjadrila k časovým obmedzeniam uchovávania osobných údajov osôb, ktoré boli právoplatne odsúdené v trestnom konaní, na účely boja proti trestným činom z hľadiska smernice 2016/680¹.

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov príslušnými orgánmi na účely predchádzania trestným činom, ich vyšetrovania, odhaľovania alebo stíhania alebo na účely výkonu trestných sankcií a o voľnom pohybe takýchto údajov a o zrušení rámcového rozhodnutia Rady 2008/977/SVV (Ú. v. EÚ L 119, 2016, s. 89).

NG bol zapísaný do policajného registra v rámci vyšetrovania pre krivú svedeckú výpoveď. V závere tohto vyšetrovania bol NG obžalovaný a následne uznaný za vinného zo spáchania tohto trestného činu a bol mu uložený podmienený trest odňatia slobody v trvaní jedného roka. Po odpykaní tohto trestu bolo jeho odsúdenie zahladené.

NG na základe tohto zahladenia podal žiadosť o výmaz svojho záznamu v policajnom registri. Táto žiadosť bola zamietnutá z dôvodu, že právoplatné odsúdenie v trestnom konaní, a to aj v prípade zahladenia odsúdenia, nepatrí medzi dôvody takéhoto výmazu, ktoré sú taxatívne vymenované vo vnútroštátnom práve. Keďže žaloba NG proti tomuto rozhodnutiu bola zamietnutá, NG podal kasačný opravný prostriedok na vnútroštátny súd, ktorý následne podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, pričom v uvedenom kasačnom opravnom prostriedku tvrdil, že zo smernice 2016/680 vyplýva, že uchovávanie osobných údajov nemôže byť časovo neobmedzené. Podľa NG to tak *de facto* je v prípade, ak dotknutá osoba nikdy nemôže dosiahnuť výmaz takýchto údajov získaných v súvislosti s trestným činom, za ktorý bola právoplatne odsúdená, a to ani po tom, čo si odpykala trest a jej odsúdenie bolo zahladené.

Práve za týchto podmienok bola Súdnemu dvoru predložená prejudiciálna otázka, či smernica 2016/680² v spojení s článkami 7 a 8 Charty základných práv Európskej únie³ bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje uchovávanie osobných údajov, najmä biometrických a genetických údajov, policajnými orgánmi na účely predchádzania trestným činom, ich vyšetrovania, odhaľovania alebo stíhania alebo na účely výkonu trestných sankcií, ktoré sa týkajú osôb, ktoré boli právoplatne odsúdené za úmyselný trestný čin stíhaný *ex offico*, a to až do smrti dotknutej osoby, vrátane prípadu zahladenia odsúdenia tejto osoby, pričom sa jej nepriznáva právo na vymazanie uvedených údajov alebo prípadne na obmedzenie ich spracúvania.

Súdny dvor vo svojom rozsudku odpovedal na túto otázku kladne.

Posúdenie Súdnym dvorom

Súdny dvor v prvom rade uviedol, že smernica 2016/680 stanovuje všeobecný rámec umožňujúci okrem iného zaručiť, aby uchovávanie osobných údajov a konkrétnejšie jeho trvanie boli obmedzené na to, čo je potrebné vo vzťahu k účelom, na ktoré sa tieto údaje uchovávajú, pričom ponecháva na členských štátoch, aby pri dodržaní tohto rámca určili konkrétne situácie, v ktorých si ochrana základných práv dotknutej osoby vyžaduje vymazanie týchto údajov, a okamih, kedy k nemu musí dôjsť. Naopak, táto smernica nevyžaduje, aby členské štáty vymedzili absolútne časové obmedzenia uchovávania osobných údajov, nad rámec ktorých by sa tieto údaje museli automaticky vymazať.

Presnejšie predovšetkým článok 4 ods. 1 písm. c) smernice 2016/680 zavádza zásadu „minimalizácie údajov“, podľa ktorej musia členské štáty stanoviť, že osobné údaje sú primerané, relevantné a nie neúmerne vo vzťahu k účelom, na ktoré sa spracúvajú. Navyše členské štáty musia podľa článku 4 ods. 1 písm. e) tejto smernice stanoviť, že tieto údaje sa budú uchovávať vo forme, ktorá umožní identifikáciu dotknutých osôb, najviac dovtedy, kým je to potrebné vo vzťahu k účelom, na ktoré sa spracúvajú. V tomto rámci článok 5 uvedenej smernice ukladá členským štátom najmä povinnosť stanoviť primerané lehoty na vymazanie osobných údajov alebo na

² Konkrétnejšie článok 4 ods. 1 písm. c) a e) smernice 2016/680 v spojení s článkami 5 a 10, článkom 13 ods. 2 písm. b), ako aj článkom 16 ods. 2 a 3 tejto smernice.

³ Článok 7 Charty základných práv Európskej únie zakotvuje právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života a jej článok 8 zakotvuje právo na ochranu osobných údajov.

pravidelné preskúmanie potreby uchovávanía takýchto údajov. „Primeraná“ povaha týchto lehôt v každom prípade vyžaduje, aby tieto lehoty umožňovali vymazanie dotknutých údajov, ak ich uchovávanie už nie je potrebné vo vzťahu k účelom, ktoré odôvodnili spracúvanie.

Ďalej článok 10 smernice 2016/680, ktorý upravuje spracúvanie osobitných kategórií osobných údajov, najmä biometrických a genetických údajov, povoľuje spracúvanie takýchto údajov „len vtedy, ak je úplne nevyhnutné“.

Napokon článok 16 ods. 2 smernice 2016/680 zavádza právo na vymazanie osobných údajov, ak je spracúvanie v rozpore s ustanoveniami prijatými podľa tejto smernice⁴ alebo ak sa tieto údaje musia vymazať, aby sa zabezpečil súlad so zákonnou povinnosťou, ktorá sa vzťahuje na prevádzkovateľa.⁵ Z toho vyplýva, že toto právo na vymazanie možno uplatniť okrem iného vtedy, ak uchovávanie dotknutých osobných údajov nie je alebo už nie je potrebné vo vzťahu k účelom ich spracovania, alebo ak sa toto vymazanie vyžaduje na dodržanie lehoty stanovenej na tento účel vnútroštátnym právom.

V druhom rade Súdny dvor uviedol, že v predmetnej veci sa osobné údaje obsiahnuté v policajnom registri, týkajúce sa osôb stíhaných za úmyselný trestný čin stíhaný *ex offico*, uchovávajú výlučne na účely operatívneho vyšetrovania a konkrétnejšie na účely ich porovnania s inými údajmi zozbieranými počas vyšetrovaní iných trestných činov. V tejto súvislosti má však pojem „úmyselný trestný čin stíhaný *ex offico*“ obzvlášť všeobecný charakter a môže sa uplatňovať na veľký počet trestných činov bez ohľadu na ich povahu a závažnosť. V súvislosti so všetkými osobami právoplatne odsúdenými za takýto trestný čin pritom neexistuje rovnaký stupeň rizika účasti na iných trestných činoch, ktorý by odôvodňoval jednotnú dobu uchovávanía údajov, ktoré sa ich týkajú. V určitých prípadoch tak vzhľadom na také faktory, akými sú povaha a závažnosť spáchaného trestného činu alebo absencia recidívy, riziko, ktoré predstavuje odsúdená osoba, nutne neodôvodní, aby sa v národnom policajnom registri vytvorenom na tento účel ponechali až do jej smrti údaje, ktoré sa jej týkajú, a tak už nebude existovať potrebný vzťah medzi uchovávanými údajmi a sledovaným cieľom. V takýchto prípadoch preto ich uchovávanie nebude v súlade so zásadou minimalizácie údajov a prekročí dobu potrebnú na účely, na ktoré sa spracúvajú.

Ďalej vzhľadom na to, že uchovávanie osobných údajov v predmetnom policajnom registri zahŕňa biometrické a genetické údaje, Súdny dvor spresnil, že uchovávanie takýchto údajov osôb, ktoré už boli právoplatne odsúdené v trestnom konaní, a to aj do smrti týchto osôb, môže byť absolútne nevyhnutné⁶ najmä na to, aby sa umožnilo overiť ich prípadnú účasť na iných trestných činoch, a tak stíhať a odsúdiť páchatelov týchto trestných činov. Uchovávanie týchto údajov však spĺňa takúto požiadavku, len ak zohľadňuje povahu a závažnosť trestného činu, ktorý viedol k právoplatnému odsúdeniu, alebo iné okolnosti, ako je osobitný kontext, v ktorom bol tento trestný čin spáchaný, jeho prípadná súvislosť s inými prebiehajúcimi konaniami alebo minulosť či profil odsúdenej osoby. Preto pokiaľ, ako stanovuje vnútroštátne právo vo veci samej, sa biometrické a genetické údaje dotknutých osôb zapísané v policajnom registri v prípade právoplatného odsúdenia týchto osôb v trestnom konaní uchovávajú až do dátumu ich smrti, má pôsobnosť tohto uchovávanía neprimerane širokú povahu vo vzťahu k účelom, na ktoré sa tieto údaje spracúvajú.

⁴ Konkrétnejšie podľa jej článkov 4, 8 alebo 10.

⁵ Podľa článku 16 ods. 3 smernice 2016/680 však vnútroštátne právo musí stanoviť, že prevádzkovateľ obmedzí spracúvanie týchto údajov namiesto ich vymazania, ak dotknutá osoba napadla správnosť osobných údajov a ich správnosť alebo nesprávnosť nemožno určiť alebo ak sa osobné údaje musia zachovať na účely dokazovania.

⁶ Pozri článok 10 smernice 2016/680.

Napokon, pokiaľ ide na jednej strane o povinnosť stanoviť primerané lehoty,⁷ lehotu možno považovať za „primeranú“, okrem iného v súvislosti s uchovávaním biometrických a genetických údajov akejkoľvek osoby právoplatne odsúdenej za úmyselný trestný čin stíhaný *ex officio* len vtedy, ak zohľadňuje relevantné okolnosti, ktoré si môžu vyžadovať takúto dobu uchovávania. V dôsledku toho hoci odkaz na skutočnosť, že dôjde k smrti dotknutej osoby, môže predstavovať „lehotu“ na vymazanie uchovávaných údajov, takúto lehotu možno považovať za „primeranú“ len za osobitných okolností, ktoré to riadne odôvodňujú. Tak to však zjavne nie je, pokiaľ sa uplatňuje všeobecne a bez rozdielu na každú právoplatne odsúdenú osobu. Je pravda, že členským štátom prináleží rozhodnúť, či sa majú stanoviť lehoty na vymazanie uvedených údajov alebo na pravidelné preskúmavanie potreby ich uchovávania.⁸ „Primeranosť“ lehôt na takéto pravidelné preskúmavanie však vyžaduje, aby tieto lehoty umožňovali vymazať predmetné údaje v prípade, že ich uchovávanie už nie je potrebné. Takáto požiadavka pritom nie je splnená, ak je jediným prípadom, v ktorom je stanovené takéto vymazanie, skutočnosť, že dôjde k smrti dotknutej osoby.

Na druhej strane ustanovenia smernice 2016/680 upravujúce záruky týkajúce sa podmienok súvisiacich s právami na vymazanie a obmedzenie spracúvania bránia aj vnútroštátnej právnej úprave, ktorá neumožňuje osobe právoplatne odsúdenej za úmyselný trestný čin stíhaný *ex officio* vykonávať tieto práva.

⁷ Pozri článok 5 smernice 2016/680.

⁸ Pozri článok 5 smernice 2016/680.